

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Bucuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Să iubim

pe Domnul Nostru Isus Hristos!

PARTEA I.

(Urmare.)

3. Isus cunoscut de eretici, schismatici și de protestanți.

Peste tot vechii eretici toți, până la Ariu, apoi toți cei din veacurile următoare, au recunoscut pe Isus de Mântuitorul și Răscumpărătorul lumii, de adevărat Domnul Dumnezeu; și cu toate că se deosebiau de credința Bisericii catolice în mai multe puncte a învățaturii creștinești, erau de acord cu dânsa în credința despre Isus. — Tot așa trebuie să zicem despre toți schismaticii, cari deși rupând legăturile de dragoste și de supunere creștinească față cu Episcopii lor și față cu Papa dela Roma, — erau scoși afară din corabia mântuirii, care este Biserica cea catolică, cu toate aceste au mărturisit deopotrivă cu noi totdeauna că Isus Hristos este Omul-Dumnezeu, vrednic de cea mai mare închinăciune a tuturor zidurilor din cer și de pe pământ.

Protestanții, eretici și ei, cari au renoit cea mai mare parte din vechile erezii, au recunoscut deasemenea cine este Isus. — Isus Hristos este, după învățătura lor, Mântuitorul, Cuvântul Vecinic, făcut om, cum învățăm și noi. Nu s'a întâmplat ca Luter, Calvin, Zvingliu, Henric VIII și alții din ceata lor, să se îndoiască vreodată despre dumnezeirea lui Isus. — Ba Calvin osândi la moarte cu foc pe ereticul Servet, pentru că nu voia să recunoască dumnezeirea Mântuitorului. — Se întâmplă și astăzi, că protestanți se luptă alături de Catolici împotriva acelor, cari scriu vre-o carte defaimătoare

împotriva lui Isus. — Librarii protestanți nu vând astfel de cărți, precum nu vând nici catolicii cei buni; și la Berlin — care e una dintre cele mai însemnate orașe protestante, e oprită vinderea de astfel de cărți, precum era oprită — și în Roma, capitala lumii catolice înainte de anul 1870. —

Din aceste e limpede că Isus Hristos este cunoscut și din partea ereticilor, schismaticilor (neuniților, celor despărțiți și rupți de Biserică), și a protestanților: cari se numesc creștini (deși sunt creștini falși) pentru că recunosc pe Isus Hristos ca pe Domnul și Dumnezeu lor. — Bieții de ei! dânsii cunosc pe Isus dar nu îl iubesc. — Pentru că lipsiți de adevărata credință, care este fundamentul adevăratei iubiri, nu pot avea iubirea adevărată alui Dumnezeu; de aceea nu pot iubi pe Isus! În locul lor noi, cari îl putem iubi, să iubim pe Isus Hristos!

§ 4. Isus cunoscut de păgâni și de necredincioși.

Trebuie să avem înaintea ochilor marelă adevăr propovăduit de Tertulian: că sufletul omnesc este dela fire creștin, ceace înseamnă, că dacă omul se folosește bine de mintea sa, ușor se convinge despre adevărata credință, fiind adevărata religie, deși mai pe sus de minte, dar cu toate acestea potrivită (conformă) cu mintea omului. Dumnezeu a dat oamenilor două mijloace ca să cunoască adevărul: mintea și credința. — Aceste mijloace sunt osebite, dar nu se pot împotrivi între olaltă, ci dimpotrivă, trebuie nesmintit să se unească între sine, pentru că sunt rânduite să ajungă la acelaș scop, la aceeaș țintă, adică la cunoașterea adevărului, care nesmintit este unul. — Așadară omul, care se folosește bine de mintea sa, deși încă e lipsit de adevărata credință, este

foarte bine dispus de a o dobândi și a se face creștin, ceea ce înseamnă: a cunoaște pe Isus.

De fapt, cum știm din întreagă Istoria bisericească, propovăduindu-se credința la păgâni, aceia dintre dânșii, cari iubesc sincer să fie luminați de adevăr, primesc credința sau Evangelia — numai decât, și dobândesc cunoștința lui Isus Hristos, cu care sunt foarte mulțumiți și îndestuliți, și se fac atât de statornici în credința creștinească, încât nu sunt de ajuns să-i abată dela aceea nici chiar chinurile sau muncile muceniei . . .

Ei recunosc pe Isus de Omul—Dumnezeu, de Domnul și Stăpânul lor cel mai mare și Mântuitor al lumii, și se simțesc foarte fericiți — pentru minunata cunoștință — despre Isus Hristos, — În scrisorile ce le găsim în anuarele Răspândirii (Propagării, lățirii) credinții, cetim că acei noi creștini, plini de mirare, strigă: *Oh ce bun Dumnezeu este Isus! Cât este de puternic, cât de mare, cât de sfânt, și în aceeaș vreme cât e de bun, cât de răbdător, cât de iubitor față cu noi!* Crucea, răstignirea, pentru dânșii este cartea, din care învață învățăturile cele mai scumpe, pe cari nu le uită nici când, învățături neșterse despre îndoita iubire alui Isus, Dumnezeu și Mântuitor al oamenilor. —

O seamă din ei socotesc, că după ce odată cineva a cunoscut pe Isus, — acela doară nici nu mai poate păcătui și vătăma pe Isus. — De fapt îndemnați fiind să-și mărturisească păcatele lor, răspundeau: *Noi deja am primit botezul, cum să fi putut să ne întorcem la săvârșirea vechilor păcate?!* Păgânii, cari sincer iubesc adevărul, ușor se leapădă de închinăciunea la idolii lor, și cunoscând pe Isus, sunt aproape siliți să iubească Bunătatea nemărginită. —

(Va urma.)

și dela alte religii dezbinat se întorc la sinul dulce al religiunii catolice. Aceste rezultate s'au produs și se produc cu harul Celui de sus, cu arma adevărului și a rugăciunii.

Dacă nu suntem în stare să oferim alt ajutor pentru lățirea împărăției lui Dumnezeu pe pământ, să ne oferim pentru „pacea a toată lumea . . . și pentru unirea tuturor” rugăciunile noastre evlavioase. Rugăciunea are nespūsă tărie. Dacă în Anglia, unde în urma dezbinării păcatoase alui Enric al VIII-lea abia au mai ramas urme slabe de catolicism, în cursul veacului XIX prin Apostolatul rugăciunii s'a putut ajunge la rezultatul îmbucurător că peste 3 milioane anglicani s'a reintors la sinul Bisericii catolice, este sămân învederat acesta, că neincetat să ne rugăm pentru „unirea tuturor”.

O veste inveseuitoare de inimi ne aduce sub titlul de mai sus „Sentinela catolica” din Iași despre mișcarea spre unire cu Roma a ortodoxilor din Albania, în formă de corespondență din peana părintelui iezuit Pascal Giadri, carea pentru marea ei importanță și ca să fie cunoscută în cercuri cât mai largi lăsăm să urmeze aici în întregime:

„CUCERNICE PĂRINTE,

Vă rog să binevoiți a aduce la cunoștință cetitorilor revistei, pe care o conduceți, noutățile următoare, cari cred că le vor face mare bucurie.

Toată lumea cunoaște testamentul Inimii lui Isus la cina cea din urmă, rugăciunea sacerdotală pe care o adresă Fiul lui Dumnezeu Tatălui său înainte de a merge să se jertfească pentru oameni. „**Tată te rog ca toți să fie una, precum Tu, Tată și eu una suntem**”. Toată lumea cunoaște de asemenea ce muncă depune Vicarul lui Isus Hristos, ca să aducă la unirea atât de dorită de Inima lui Isus Hristos, pe milioanele de frați ai noștri separați prin erezia și prin schisma din Orient.

Ei bine! Tuturor cetitorilor iubiți le aducem îmbucurătoarea veste, că în Albania testamentul Inimii lui Isus este pe cale de a se împlini; căci 250.000 ortodoxi ce se găsesc în această țară, aproape toți doresc unirea cu Biserica catolică—centrul unității al adevărului și al sfințeniei.

Mulți profesori, deputați și alte persoane instruite ne vorbesc cam astfel: „Noi suntem convinși că adevărata pricină a ne-

Mare mișcare către unirea cu Biserica catolică a ortodoxilor din Albania.

Suntem 300 milioane catolici în lume. Biserica catolică din an în an face progrese însemnate nu numai în ce privește știința, cultura și arta, dar și în deoseb ce privește sporul acelor suflete, care dela păgânătate

norocitei despărțiri n'a fost un punct de dogmă sau de credință, dar numai cesaropapismul împăraților bizantini, ambiția unor persoane, neștiința altora și mai pe sus de toate politica. Noi suntem convinși, că Isus Hristos n'a înființat sute de biserici naționale—sclave ale împăraților și instrumente oarbe ale puterii omenești, dar o Biserică unică și universală (catolică) pentru toată lumea, și că această Biserică el a întemeiat-o pe Petru, căruia i-a și dat cheile împărăției cerurilor. Noi credem tot ceea ce Isus Hristos ne-a învățat în Evanghelie, în locul întâi ceea ce privește constituția Bisericii și primatul de iurisdicție al urmașilor sf. Petru peste întreaga Biserică, precum au crezut și au învățat toți Părinții în toate veacurile și în toate sinoadele până la trista și nenorocita separațiune. Grăbiți-vă deci să ne primiți în numărul fiilor singurei adevărate Biserici a lui Hristos. Invoiți-ne fericirea de a fi frații voștri în aceeași credință și în aceeași dragoste". Aceste sentimente sunt aproape generale în rândul oamenilor învățați; și deseori ei varsă lacrimi de durere, gândind la ruina, pe care a pricinuit-o separațiunea în credință a acestei părți de pământ, fructificat odinioară prin munca și sudorile sfinților Apostoli Paul și Andrei.

Dar oare poporul ce fel de sentimente are față de această mișcare? Despre poporul ortodox albanez se poate spune fără teamă de a greși ceea ce Vladimir Soloviev, Părintele Jugie și Păr. Palmieri zic despre poporul ortodox în general, anume că el este cu adevărat catolic prin dispozițiunea inimii și că el n'a cunoscut și n'a mărturisit aproape niciodată năzbâitiile șefilor schisme, și cu toată înspăimântătoarea ignoranță în materie de credință, datorită neștiinței și a micului număr de preoți, el crede cu tărie tot ce au crezut Părinții și ce învață Biserica lui Isus Hristos.

Pretutindenii ortodoxii albanezi ne tratează ca pe niște frați: ei asistă deseori la ceremoniile catolice și cer să se spovăduiască la noi.

Dar pentru că unirea în massă adică a tuturor deodată întâlnește mari greutate în practică, deaceea vom trebui să începem opera unirii formând mai multe centre în diferite localități mai însemnate. Și tocmai pentru deschiderea acestor centre facem apel către frații noștri din România, a căror

generozitate pentru răspândirea împărăției lui Isus Hristos este atât de cunoscută.

Veniți deci fraților prea iubiți, veniți în ajutorul celor 250.000 de frați separați, cari cer să fie uniți cu voi prin jugul dulce al aceleiași credințe și a aceleiași iubiri. Aduceți-vă aminte de cuvintele marelui Augustin: „Animam salvasti? Animam tuam preadestinasti"; adică: *„Cel ce a mântuit un suflet prin rugăciunile și pomenile sale, el și-a mântuit sufletul propriu.*

Aduceți-vă aminte, că această unire a ortodoxilor din Albania, ajutată, cât mai temeinic de voi, ar putea să aibă o înrâurire foarte mare asupra fraților separați din Grecia, Bulgaria și celelalte țări ortodoxe, ca să îmbrățișeze și ei unirea, și astfel ați avea înaintea lui Dumnezeu o răsplată și mai mare.

Inimile sunt bine dispuse, momentul este foarte favorabil, dar o întârziere ar putea fi păgubitoare operei pentru unire, pentru că dușmanii împărăției lui Dumnezeu ar avea timp să distrugă aceste frumoase dispozițiuni.

Pomana, pe care veți binevoi a o destina scopului amintit mai sus, o veți trimite la redacția revistei „*Lumina Creștinului*“, *) care o va trimite apoi la Tirana, la Direcțiunea operei pentru unire.

Dar dacă cineva ar voi să-și arate dărnicia față de această operă eminent apostolică și ar voi să merite titlul de tată sau mamă, titlul de fondator sau fondatoare a unui centru special pentru unire, îl rugăm a intra în legătură directă cu noi spre a stabili centrul pe care voiește să-l formeze pentru lauda lui Hristos Regele tuturor neamurilor.

Din parte-ne vă asigurăm, scumpi confrați, că ne vom ruga în fiecare zi la sf. Ietuhie pentru voi; vom ruga stăruitor pe Prea Sf. Inimă a lui Isus să reverse asupra voastră cele mai îmbelșugate haruri cerești.

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*“ Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

*) Iași, str. Ștefan cel mare Nr. 56.

Cuv. P. N. Macarie — 19 Ianuarie — In seculul al patrulea și al cincelea nicăiri n'au fost atâtea colonii de eremiți (sichastri, pustnici) ca in Egipt. Acolo au fost coloniile numite de la Nita, Celia, Scitis și Tebena, apoi in ținutul Thebais unde a viețuit Sf. Pavel eremitul și Sf. Antoniu la poalele muntelui Prisper așisderea au fost colonii mari de eremiți.

Cuviosul Părinte Macarie egipteanul sau cel bătrân a viețuit in colonia de călugări de la Scitis sau Scetis, fu născut pe la anul 301. Ajungând vârsta bărbătească s'a retras de la lume și s'a făcut preot. A petrecut 60 ani in pustie și a repausat in etate de 90 ani.

Dânsul s'a ținut de ceata eremiților acelora, cari au viețuit in tăcere, adecă n'au grăit decât foarte arare ori. Dânsul a fost mai marele acelor eremiți. Indată după ce s'a așezat intre eremiți o muiere la pârît că e îngreunata de dânsul. L'a prins deci pre Macarie și intre bătăi și batjocoriri lau purtat in toate părțile, dânsul a tăcut și a răbdat fără să se apere macar cu un cuvânt ci s'a retras singur singurel deoparte de toți eremiți.

Când muierea era să nască in durerile ei a mărturisit că ea a întreținut relațiuni neiertate cu altul și nu cu Macarie. Atunci eremiții s'au dus după Macarie ca să-l aducă cu mare triumf și să-l roage de iertare că l'au maltratat nevinovat dar dânsul s'a ascuns dinaintea lor.

Intâmplarea aceasta a făcut că au venit la dânsul foarte mulți ca să invețe dela dânsul perfecțiunea. Pe aceștia i-a așezat in colonia numită Scetis și a supravegheat asupra lor, recomandându-le umilința, tăcerea, rugăciunile și lucrul.

Odată unul dintre învățăceii lui mai tineri l'a întrebat cum ar putea fi perfect: „Du-te — îi zise cuviosul — la morminte și

hulește morții“ Tinerul s'a dus și s'a reintors zicând că morții nu i-au respuns nimica. „Du-te dar și îi laudă“ zise cuviosul. Tinerul s'a dus și s'a reintors zicând: că morții nu i-au respuns nimica. Vezi zise Cuviosul, când ai hulit morții nu ți-au respuns nimica, când i-ai laudat iarăși nu ți-au respuns nimica. Fă și tu asemenea, ori te hulește ori te laudă cineva, taci.

Macarie era atât de umilit, încât diavolul a mărturisit de dânsul, că in priveghiare și in post stă de fața cu Macarie, dar in umilință nu-l poate imita.

Dânsul a zis învățăceilor săi cuvintele: incunju-rați! incunju-rați! Ce s'a incunju-răm? il întrebară, Macarie a arătat pre buzele sale și s'a dus in cela sa. Adacă ca și când le-ar fi zis, inconju-rați voarba multă.

In tinerețele sale a mâncat o smochină ce a pierdut'o un tânăr, care a furat smochinele, și in toată vieța sa nu a putut uita că a mâncat un lucru furat. O văduvă s'a plâns lui cu amar, că un oarecare prietin al bărbatului ei decedat, a lăsat sub păstrarea bărbatului ei banii săi, și bărbatul ei a repauzat fără să-i spună unde a pus banii și acuma acel om a dus in sclăvie pre unicul ei prunc și o maltratează pre dânsa să-i redea banii.

Cuviosul Macarie a întrebat'o că undei ingropat bărbatul ei, și mergând la mormânt, a întrebat mortul; Unde sunt banii cari ți i-a dat spre păstrare prietinul tău? Și din mormânt s'au auzit cuvintele aceste: „In casa mea sub picioarele patului.“ Sf. Macarie a respuns: „bine acum odihnește până la fericita inviere.“ Și cu învățăceii săi pătrunsi de mirare a mers la casa văduvei și a aflat banii.

Cu sfaturi bune și cu blândețe a câștigat multe suflete și a intors pre mulți dintre păgâni. N'a mâncat decât numai odată in săptămână, și a fost exemplu in ordine și in indeplinirea consciențioasă a lucrurilor sale.

Aieve că pre fundamentul umilinței se zidește mărimea. Voiești să fii mare, incede cu cele mai mici. Inima umilită îi place lui Dumnezeu. Dă-ne Doamne virtutea umilinței.

Calendar săptămânal.

20—26 Ianuarie 1929

20. Dumineca. Vameșului și Fariseului (Luca 18, 10.) C. Eutimie † 473.
 21. Luni. C. P. Maxim † 662.
 22. Marți. Ap. Timoteiu.
 23. Mercuri. M. Clement.
 25. Joi. C. Xenia.
 26. Vineri. Grigore Teologul † 389.
 26. Sâmbătă. C. Xenofont.

